

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI FAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona
Kéziratok nem lesznek visszaküldve.

Megjelenik minden hó
— 1-én és 15-én. —
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

TARTALOM. Az év zártával. — Hogy lesz bevezetve egy új szivarok-faj. — Ajánlati hirdetmények.

Előfizetési felhívás.

Ezzel a számmal jár le a **július 1-től kezdődő előfizetés**, felkérjük tehát mindazon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük most lejár, az előfizetési összeg

5 koronának

postautalványnyal beküldésére.

Együttal azon figyelmeztetést is közzétesszük, hogy a lap elfogadása kötelező annak megfizetésére; későbbi visszaküldés nem oldja fel a fizetési kötelezettséget.

A „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

kiadóhivatala

VII., Városligeti-fasor 1. szám.

Az év zártával.

Aligha akadt valamikor egy oly szaklap, mely évtizedes fennállásának ideje alatt folytonosan kényszerülve lett volna létjogosultságát azok előtt bizonyítani, a kikért fáradozhatlanul dolgozott.

Nem vagyunk barátjai az öndicséretnek és reklámnak; nekünk az igazság mindenek felett áll. Ha azonban az igazságot teljes jogához akarjuk juttatni, úgy biz be kell vallanunk, hogy arról a résztől, ahol leginkább érdekükben kell, hogy lett volna, miszerint a lap fennálljon, ép ott a legnagyobb akadályokat gördítettek utunkba. Mi ez alatt természetesen a m. kir. dohányintézetet értjük.

Amidőn lapunk alapítottát, különféle létezett akkortájt, mit el kellett távolítani s amit e közben mi is távolítottunk, különféle dolgok, úgy gyártás, mint eladás tekintetében, ami a dohányjövendéket nagy mérvben megkárosította. A gyártmányok gyakran minden kritikán alul rosszak voltak és nem tartozott a ritka esetek közé, hogy romlott dohányt használtak fel, az áruk igen gyakran rothadt állapotban érkeztek meg, a szivarláda pedig a szállítás alatt sokszor kétféle hasított és tartalmának egy része el lett rabolva, csempészett szivarokkal egészen szabadon jártak az emberek házalni és a szivarok gyártása nem hivatalos emberek által gyakran lett kezelve. Lehetnek olyan egyének is, kik azt fogják kérdezni, hogy vajjon mindezen állapotokat hírlapírói tevékenységünk után változtattuk át jobbá? s mi erre komoly igennel felelünk. Igen, a mi érdemünk az, ha az indolenciát elsöpörtük és az egykoron uralkodó patriarkális viszonyokat eltörölni segítettünk. A mi érdekünk ez és nem is hagyjuk magunkat ebben megrovíditeni, mert tekintet nélkül feltártuk az egész gépezet hiányosságát, némely

hivatal tevékenységét kritika alá vontuk, aminek természetes következményeül el-lenségeink támadtak. Ez azonban cseppet sem akadályoztatott és hátráltatott bennünket abbéli igyekezetünkben, hogy jót teremtsünk. Végre is győzedelmeskedett a toll, de még inkább az igazság hatalma és akárhány műveletlen parányiság, aki óriásnak vélte önmagát, elsöpörtetett a tisztító szél által, mert parányiságát felismerték.

Ami pedig azokat illeti, kiknek e lap védőeszköz, fegyver, beszélőcső és szószékjük kellett hogy legyen, amely által úgy az egyesek, mint az összeségnek hangja hallható lett, úgy elmondjuk itt, hogy a nagytőzsdések jelentékeny része nagyon rosszul jutalmazta ezt a lapot, mely föladatát mindig, minden időben becsületesen teljesítette.

Nem beszélünk anyagi támogatásról, melyet elvárhattunk volna a nagytőzsdések részéről, de igenis azon erkölcsi támogatást értjük, mely lehetőségessé teszi, hogy egy oly fontos eszköz, mint a mi-lyennek a nagytőzsdések szaklapjának kellene lennie, megerősödjék és felvirágozhasse. Azonban a nagytőzsdések indolenciája által a kistőzsdések tevékenysége se juthat előre, akiknek pedig tudvalevően nagyon szomoró létük van és akiknek létkérdésük azideig nem változhat kedvezőbbre, míg a nagytőzsdések nem rendezik és jobbitják üzleti érde-keiket, vagy tán míg a kistőzsdés önmaga elveti kolosszális türelmet és saját magán segít.

Látható, hogy nehéz küzdelmeket kell keresztülvinnünk, bárha itt az érdekek nem kereszteltek egymást, sőt egyikök érdeke egyúttal a másiké is. De ahogy a nagytőzsdések jelenleg tesznek, hogy csak jó istenre bízzák a gondjukat s hogy kistőzsdéjüket teszik kereseti forrásukká, nem törődve szaklapjuk firkálásával, ilyenformán nem oldódhatnak meg e fontos létkérdések, de nem is folytathatók ez így soká. Nem beszélünk itt azokról a nagytőzsdésekről, kik mindenkor készséggel segítettek ott, ahol fontos ujitások bevezetéséről volt szó, de igenis azokról az emberekről beszélünk, kik nem törődnek a más ügyével, bajával, csak ők törhessenek előre.

Ami tevékenységünket illeti, melyet lapunk évtizedes fennállása óta kifejtettünk, úgy bár nem szívesen tesszük, a szerénységet egy kis ideig el kell búj-tatnunk, miután számos nagyképszerűsű és gyenge emlékezőtehetséggel bíró ember van, akik talán kicsinylőleg nyilatkoznak róla. Ha nem is törődünk azzal, mindazonáltal elsősorban mégis lapunk

érdekeit kell védenünk, melynek fontos-sága el kell hogy ismerve legyen, hogy prosperálhasson. Ezen okból legyenek itt felemlítve a következő ügyek, melyek tőlünk eredve, általunk kiküzdve lettek és jó eredményre vezettek.

1. Előnyös jobbitás az áruk bocsoma-golásának.

2. Szigorú rendszabály kibocsátása a ládáknak hiányzó árukat illetőleg.

3. A „Favoritas“ szivar bevezetése, melyet mi 1. és 2. számú lapunkban Wekerle név alatt jelenlegi alakzatában indítványoztuk.

4. Azon ajánlattal, hogy néhány do-hány-nemet kivonjanak a forgalomból, ami meg is történt.

5. A rendelet 1895. évben, vonatkozva az ujitásra a dohányengedélyek kiosztá-sában, együttesen a rendszabálytal, a tőzsdék berendezése és üzletkezelését illetőleg.

6. Törlese a pinczér és vendéglős nagy-bani eladásának, illetve azon rendszabály, hogy a vendéglős és pinczérnek a kis-tőzsdében kicsinybeni árban kell bevá-sárolniuk.

7. Keresztülvitele a 3 évi bérletelen-gedésnek oly tőzsdéseknek, melyek lottó-kollekturával bírtak.

8. A dohányüzérkedés meggátlása, (mely azonban az utóbbi időben újlag feltűnik.)

Sok dolgot azonban akarunk felemlíteni, de el kell hallgatnunk, melyet e lapok indítványoztak, kiküzdöttek, miután nem jó a multat érinteni, annyival is inkább, mert a hibák eltöröltettek. Tény-leg úgy van es marad is, hogy ha a Dohányárusok Közlönye, ha nem is terem-tett nagyot, de mindenkor becsületesen és kötelességtudóan tendenciájához hű maradt, úgy a m. kir. dohányintézet-ség-nek, mint a nagy- és kistőzsdésnek, de a fogyasztó közönségnek is, nem meg-vetendő szolgálatokat tett. Ezt el kellett mondanunk, felvilágosításul azon uraknak, kik annyira szívesen működnek, mint annakelőtte, ellenőrzés nélkül hivataluk-ban, ezt emlékeztetükbe kellett hoznunk a nagy- és kistőzsdésnek, a n. olvasó-közönségünknek is, hogy lehetőségessé váljék — eltekintve a be nem hozható elveszett időtől, mindazonáltal hasznosat teremteni, amennyiben a jövőben a szak-lapnak és magának a szaknak is ama érdeklődést szentelnék, mely egyes-egyedül is lehetőségessé teszi e pálya üdvös felvirágosását.

Hogy lesz bevezetve egy új szivarka-faj.

Ha a m. kir. dohányintézőség igazgatósága egy fajta szivarkát bevezet, mint ahogy az néhány nap előtt is történt, akkor az arról szóló rendeletet lenyomatja a hivatalos „Budapesti Közlöny”-ben, melyet természetesen egy tőzsdés sem olvas el. Azután pedig vesz egy pár dobozzal az ujonnan elkészített szivarkákból és elküldi azokat a szerkesztőségbe s ha az illető hírlapírónak, akinek írnia kell róla, tán éppen nem dohányzó, úgy odaajándékozta azt a szolgának, aki aztán ítéletet mond arról. A következő napon megjelennek a lapokban a szivarkákról többé vagy kevesebb sikerült élczek és így aztán természetesen tudja a nagyközönség, hogy azok a tőzsdékben kaphatók.

Már most pedig a tőzsdés még mindig nem tudja, hogy a szivarkák be lettek-e vezetve és utánkérdezősködik a tőzsdékben. De ott sem tudnak mitsem rólok, amiért is, hála a bölcs bevezetésnek, telefon útján kérdezősködni a vámhivatalnál, hogy kaphatók-e új szivarkák, hogy hívják őket, mennyibe kerülnek s még több ilyen kis kérdéseket. Természetesen azonnal válaszolnak: Igaz, hogy tegnap ennyi és ennyi láda új szivarka érkezett a dohányraktárba, de kell várni azonban a rendeletet, mely még eddig nem érkezett be hivatalosan. Miután a dolog sürgős, onánét is telefonálnak, míg végre szintén telefon útján érkezik meg a válasz, hogy a szivarkák kiadhatók.

Az illetőt, ki olvasva e sorokat, tán nem hiába az említettek valóságában, felkérjük, hogy a felsorolt helyeken utánkérdezősködjék és meg fog győződni, hogy egy szóval sem tuloztunk, vagy tán nem igazat mondtunk volna.

Amidőn konstataljuk e tényállást, csodálkozásunknak kell kifejezést adnunk, hogy egy oly nagy-ipart, mint a dohányjövődék, az itt leirt módon vezetnek. Ugy tűnik fel majdnem, mintha a m. kir. dohányintézőség a hírlapok általi dicsőítést keresné és majd hogy úgy tűnik fel, ezt nyíltan kimondhatjuk, hogy mintha több súlyt fektetne a napilapok véleménynyilvánítására, mely pedig csak egy embernek véleménye, mint arra, miként nyilatkozik a dohányzó, akinek jó pénzt kell odaadnia oly áruért, mely néha minden kritikán alul rossz.

Az új fajok bevezetésének a tőzsdések által kellene megtörténnie, nem pedig megfordítva, hogy a vevők kérnek szivarkákat anélkül hogy a tőzsdés tudna valamit létezésükről. Ami a sajtót illeti, annak csupán a tényállást kellene hozni, hogy egy új szivarkafaj kapható. Azon körülmény, miszerint az új faj bevezetése előtt kéri a sajtó kritikáját, a bevezetendő cikkeknek ezerszerre többet árt, mint használ, annál is inkább, miután itt nem lehet szó a fogyasztó kritikájáról. A legnagyobb baj azonban ennél az esetnél azon körülményben keresendő, hogy a dohányintézőség valóban tartja az ilyen számot nem tevő kritikákat és azokhoz tartja magát az új fajok készítésénél. Csupán a tőzsdés, aki számtalan véleményt hall, adhat mértékadó véleményt és felvilágosítást arra nézve, hogy mit mond a fogyasztó az új fajról.

Csodálatos, hogy az előző években a m. kir. dohányjövődék e véleményünk mellett állt, melynek következményeül rendkívüli érdeklődést tanusított a nagy- és kistőzsdések szaklapja iránt és ezáltal sok kudarcztól és kártól lett megmentve. Az utóbbi időkben azonban ez nem történik meg. Ugy látszik, hogy a Dohányarúsok Közlönye kiesett a m. kir. dohányintézőség kegyéből, amit igaz ugyan, hogy sajnálunk, de legkevesebb tarthatjuk magunk részéről kárnak. Ha a m. kir. dohányintézőség igazgató-

sága az egyetlen rendelkezésére álló szaklap iránt, mely a nagyméltóságú Lukács pénzügyminiszter úr által rendelt útján lett megdicsérve, oly kevés figyelmet tanusít, hogy nem adja értésére egy új faj bevezetését, úgy ép ezzel tárja fel előttünk az ott uralgó szép gazdálkodást. A mi részünkről azonban annál inkább figyelemmel kísérjük a m. kir. dohányintézőség ténykedését és éppenséggel nem fogunk ugyanolyan mértékkel fizetni.

111478. sz.
VI. 1901.

Ajánlati hirdetés.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak folyó évi november hó 1-én kelt 90.394. számú rendeletével megengedte, miszerint Temes-Kubin községben egy dohány- és szivar különlegeségi áruda felállíttassék, melynek betöltése végett írásbeli ajánlatok útján 1902. évi január hó 11-én délelőtti 10 órákor a pénzügyigazgatóság főnöki irodájában versenytárgyalás fog tartatni. A pályázók bánatpénz fejében kötelesek 60 koronát készpénzben 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg aláírt, lepecsételt ajánlatokhoz csatolni, vagy pedig ezen összeget valamelyik állami pénztárnál lefizetni és arról szóló nyugtát az ajánlatához csatolni és az ajánlatot ezen cím alatt „Ajánlat a Temes-Kubin dohány- és szivar különlegeségi áruda elnyerésére” — legkésőbb 1902. évi január hó 11-én délelőtti 9 óráig a pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlenül, vagy posta útján benyújtani. A vállalatnál mérvadó feltételek és az azzal egybekötött köteleességekre nézve az érdekeltek alóírt pénzügyigazgatóság VI. ügyosztályában részletes felvilágosítást szerezhetnek.

Temesvárott, 1901. december hó 6-án.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság.

34.695. sz.
V. 1901.

Ajánlati hirdetés.

A segesvári kir. pénzügy igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Nagyiküllő vármegye Nagy Sink köz-égben a jelenlegi dohány nagyárus csödbe jutása folytán úresedésbe jött dohány nagyáruda kezelésének biztosítása végett írásbeli ajánlatok útján 1902. évi január hó 9-én déli 12 órákor alulírt kir. pénzügyigazgatóság helyiségében versenytárgyalás fog tartatni. Az írásbeli zárt ajánlatok időpontig a kir. pénzügy igazgatóság önökének nyújtandók be, és ugyanakkor azok nyilvánosan fel fognak bontatni. Az ajánlat tárgyát csak a dohány forgalom utáni tőzsdij (eladási jutalék) képezi, megjegyeztetvén, hogy az eddigi nagy árus a közönséges gyártmányokért 0-9 jutalékot élvezett. A jogositvány elnyerésére, annak lesz ki látása, ki erre alkalmasnak találta, és a ki százalékokban kifejezve a legkisebb eladás jutalékot követeli; — mindazonáltal a kincstár fenntartja magának az azt, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, miért is egyik ajánlattevő nem támaszthat igényt azért, mert esetleg olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi nagyárusnak a következő forgalma volt 1900 évben: 1., Közönséges anyagban és pedig a hozzáutalt kisárusok után 26727 korona 29 fillér. 2. Saját kis árulása után 6009 korona 73 fillér. 3. Limito dohány után 44 korona 80 fillér. 4. Végre bélyeg és bélyegzett váltó őrlopokban 7892 korona 00 fillér.

A nagyáruda kezelésével a bélyeg és váltó őrlopok eladásának kötelezettsége 1 és fél százalék eladási jutalék élvezete mellett van egybekötve.

A közönséges gyártmány a dohány anyag a

nagyszzebeni m. kir. dohányáru raktárból beszerzendő, még pedig oly kötelezettség mellett, hogy anyag készlet szállítására szolgáló tartályokat (ládákat) vállalkozó a megállapított eladási ár megtérítése mellett tulajdonú átvénni köteles. — A nagyárus a dohány nagyáruda ügyvitelért, melylyel mindig a kis árulási jog van egybekötve. anélkül, hogy neki bizonyos jövedelem biztosítotték, az árulásra beszerzett dohány gyártmányok összegéből járó százalékos tőzsdijban részesül, mely tőzsdija szállítás és egyéb kezelési kiadások levonása után, annak tiszta jövedelmét képezi. — Ugyanazért a kincstár az árulásnál sem egyéb jövedelmet, sem a fennebb kitüntetett forgalom változatlan fennállását nem biztosítja, s e czímen vagy bármi okból is, tőzsdér emelésére irányozott kérelem, avagy bármi nemü kárpótlási igénye figyelmen kívül fog hagyatni — Köteles leendő vállalkozó a dohány nagyárudát 1902. azonnal a megtartott árverés után megnyitni, s már előzőleg a fogyasztási viszonyoknak megfelelőleg csonkíthatatlan tartalék készletként és pedig közönséges gyártmányokban 900 korona értékű anyagot beszerezni, azt folyton érintetlen teljességben fenntartani, s ezen kívül a megfelelő forgalmi készletet beszerezni köteles.

A dohány nagyáruda, valamint a nagyárudával kapcsolatos kis-árus Nagy-Sinken a főterén, de minden esetre az élénkebb forgalmi utazák egyikében, tökéletesen száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő, s a dohány eladási szabályok 44. §-ában részletezett könyvek kifogástanul vezendők.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében a fennt kijelölt csonkíthatatlan dohány anyag készlet érték összegének megfelelő 10 százalékot, azaz 90 koronát a segesvári kir. adóhivatalnál készpénzben vagy állampapírokban avagy óvadékképes és biztosítékul elfogadható más értékpapírokban (melyek azonban a tőzsdén jegyzett érték 20 százalékának levonása mellett mutatózó értékben fogadtatnak el) pénzügyi letétbe helyezni s arról szóló nyugtát ajánlatához csatolni. — A fent írt időig beadandó ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és sajátkezüleg irandók alá, s lepecsételtlen a következő czímmel: „Ajánlat a Nagy Sinken megtörténi dohány nagyáruda elnyerésére” alulírt kir. pénzügyigazgatóság főnökének saját kezéhez beküldeni. Az ajánlatban a követelt tőzsdij (eladási jutalék) százalékokban számmal és betűvel tisztán kitüntetendő és az ajánlatához egyúttal a magyar honosságot, a magyar nyelv tökéletes birását, polgári állását és erkölcsi kifogástalan-ságát igazoló bizonylat-, kereszt-, illetőleg születési levél csatolandó. — Olyan ajánlatok, melyek az irt kivánalmaknak meg nem felelnek, vagy más pályázók ajánlatára hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvék, ugyszintén elkébbe benyújtott vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A versenyben részt nem vehetnek azok, kik terhes szerződés kötése nem képesek, továbbá valamely büntény, csempészet vagy másnemű kihágás miatt, avagy az állam biztonsága ellen elkövetett kihágások miatt elítéltek, avagy a pénzügy igazgatóság által egyéb okoknál fogva alkalmatlanoknak taáltattak.

Nemkülönböztetve kizártnak a versenyből azok is, kik Nagy-Sinken állandóan nem laknak. Ha ezen akadályok egyike, vagy másika az üzlet átadása után jönne az igazgatóság tudomására, az eladási engedély azonnal be fog vonatni. Azon pályázók bánatpénze, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, a tárgyalás befejezte után vissza fog utalványoztatni, ellenben az elfogadott ajánlattevő bánatpénze a csonkíthatatlan készlet beszerzéséig viz tartalmaz. Ha azonban a vállalkozó a dohány árudát az átvételre kitűzött határonapnál nem veszi vagy később ajánlatától önként visszalépne, bánatpénzét elveszti és az áruda kezelésének biztosítása céljára újabb pályázat fog nyittatni. — Egyebekben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó és ezen kir. pénzügyigazgatóságnak megtekintethető szabályok mérvadó.

Segesvárt, 1901. december hó 11-én.

M. kir. pénzügy-igazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Zum Jahresschluss. — Wie eine neue Sorte eingeführt wird. — Briefkasten der Redaktion.

Pränumerations-Einladung.

Mit dieser Nummer endet das Abonnement, welches am 1. Juli begonnen, und ersuchen wir diejenigen unserer geschätzten Abonnenten, deren Abonnement jetzt abläuft um Einsendung der Pränumerations-Gebühr von

5 Kronen

mittelst Postanweisung.

Gleichzeitig machen wir darauf aufmerksam, dass die Abnahme des Blattes zur Bezahlung desselben verpflichtet und dass die spätere Rücksendung von der Zahlungspflicht nicht enthebt.

Die Administration des
DOHANYARUSOK KÖZLÖNYE
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.

Zum Jahresschluss.

Kaum dürfte es jemals ein Fachblatt gegeben haben, das in einem Zeitraum von einem Jahrzehnt seines Bestandes, fortwährend gezwungen war, Jenen gegenüber seine Existenzberechtigung zu erweisen, für die es unermüdlich arbeitet.

Wir sind keine Freunde von Phrasen, Reklame und Selbstlob und uns gilt die Wahrheit über Alles. Wollen wir der Wahrheit jedoch zu ihrem Rechte verhelfen, so müssen wir sagen, dass uns in erster Reihe von jener Seite, die am meisten Interesse an dem Bestande unseres Blattes haben sollte, die grössten Schwierigkeiten in den Weg gelegt wurden. Wir meinen natürlich die kön. ung. Tabak-Regie selbst.

Als unser Blatt begründet wurde, da gab es Manches, was zu entfernen wir und inzwischen auch entfernt wurde, Manches was sowohl in Hinsicht der Fabrikation, wie des Verschleisses das Tabak-Monopol schwer schädigte. Die Fabrikate waren häufig unter aller Kritik schlecht, nicht selten wurde verdorbener Tabak verarbeitet, die Waaren langten häufig in nassem, verfaulten Zustande an, die Zigarrenkisten wurden während der Transportes sehr oft spoliert und einem Theile ihres Inhaltes beraubt, mit geschmuggeltem Tabak und Zigarren gingen Leute frank und frei hausiren und die Fabrikation der Zigarretten von unberufener Hand wurde schwunghaft betrieben. Es dürfte Leute geben, die da fragen werden, ob wir das alles durch unserer publizistischen Thätigkeit zum Besseren veranlassen haben und wir antworten diesen Leuten mit einem entschiedenen Ja. Jawohl, es ist unser Verdienst, wenn wir die Indolenz mit dem Kehrbesen weggefegt haben und die einstigen patriarchalischen Zustände, welche geherrscht hatten, sanieren halfen. Es ist unser Verdienst und wir lassen es uns auch nicht schmälern, wenn wir rücksichtslos die Mängel, welche vorhanden waren, aufdeckten, wenn wir die Thätigkeit des einen oder des anderen Amtes einer Kritik unterzogen, die uns

natürlich so manchen Feind brachte. Das hat uns jedoch nicht im Geringsten geniert oder in dem Bestreben, Gutes zuzuschaffen, eingeschüchtert. Schliesslich siegte doch die Macht der Feder und noch mehr die Macht der Wahrheit und so mancher eingebildete Zwerg, der sich eine Riese zu sein dünkte, wurde vom Winde weggeblasen, weil man sein Zwergenthum erkannte.

Was nun diejenigen betrifft, denen diese Blätter ein Schutzmittel, eine Waffe, ein Sprachrohr, eine Tribüne sein soll, von wo aus man sowohl die Stimme des Einzelnen wie der Gesamtheit vernehmen soll, so hat der grösste Theil der Grosstrafikanten dem Blatte, das diese seine Aufgabe redlich erfüllte, sehr schlecht belohnt. Wir sprechen nicht von materieller Unterstützung, welche wir von Seite der Grosstrafikanten hätten erwarten können, wohl aber von jener moralischen Unterstützung, die da ermöglicht, dass ein solch wichtiger Wirkung, wie es das Fachblatt der Grosstrafikanten in ihren Händen sein müsste, auch erstarke und gedeihe. Durch die Indolenz der Grosstrafikanten wird aber auch die Thätigkeit der Kleintrafikanten gelähmt, die bekanntlich ein sehr trauriges Dasein führen und auch insolange führen werden, bis nicht die Grossverschleisser ihre geschäftliche Interessen regeln und verbessern, oder aber bis nicht die Kleintrafikanten selber die Geduld verlieren werden, um sich selber zu helfen.

Man sieht, es ist ein sehr schwerer Kampf, den wir durchzuführen haben, obgleich hier kein einziges Interesse mit dem anderen collidirt und die Interessen des Einen, auch die der Anderen sind. Doch so wie die Grosstrafikanten es demalsten thun, dass sie den lieben Herrgott sorgen lassen, dass sie ihre Kleintrafik zur Erwerbsquelle machen und sich um das Geschreibsel ihres Fachblattes nicht kümmern, auf diese Art geht das nicht und dürfte auf die Dauer auch keinen Halt haben. Nicht etwa, dass wir von jenen Grosstrafikanten sprechen, die allezeit bereit wären mitzuhelfen, wo es gilt, vernünftige Reformen einzuführen, nein, von jenen Leuten ist die Rede, die sich den Teufel d'rum kümmern, wie es Anderen geht, wenn sie selber nur dabei gut fortkommen.

Was unsere Wirksamkeit in dem Jahrzehnt des Bestandes des „Dohányarusok Közlönye“ betrifft, so müssen wir, so ungern wir es thun, die Bescheidenheit ein Weilchen in ein Winkelchen stellen, weil es viele grosssprecherische und mit einem schwachen Gedächtniss versehene Leute gibt, welche vielleicht geringschätzend darüber sprechen dürften. Kümmern wir uns auch nicht darum, so müssen wir gleichwohl in erster Reihe das Interesse unseres Blattes wahren, dessen Wichtigkeit anerkannt werden muss, soll es prosperieren. Aus dem Grunde sei hier erwähnt, dass die folgenden Angelegen-

heiten von uns ausgegangen, verfochten und zu einem günstigen Resultate geführt haben.

1. Die Verbesserung in der Verpackung der Waaren.

2. Die Herausgabe einer strengen Verordnungs wegen des Fehlens der Waaren aus den Kisten.

3. Die Einführung der „Favoritas“ Zigarre, die wir in der 1. und 2. Nummer unseres Blattes, unter dem Namen „Wekerle“-Zigarren in derselben Form wie sie existirt, beantragten.

4. In dem Antrage, einige Sorten Tabake aus dem Verkehr zu ziehen, was auch geschehen ist.

5. Die Verordnung bezüglich der Reformation bei Ertheilung der Trafik-Lizenzen im Jahre 1895, sammt Vorschriften über die innerliche Einrichtung und Geschäftsbahrung der Trafiken.

6. Die Abschaffung des Engros-Verschleisses an Kellner und Wirthe, beziehungsweise die Vorschrift, dass Wirthe und Kellner in der Kleintrafik zum Detailpreise einkaufen müssen.

7. Die Erwirkung eines dreijährigen Pachtzahlungs-Nachlasses an jene Trafikanten, welche Lotto-Kollekturen besaßen.

8. Die Eindämmung des Trafiksachchers (der jedoch in letzter Zeit wieder auftaucht).

Wir wollen und müssen aber auch über Manches, was diese Blätter angeregt, verfochten oder kritisch beleuchtet haben und was in Folge dessen eine Sanirung erfahren hat, schweigen, nachdem es nicht gut ist, Vergangenes zu berühren, umso weniger, wenn, wie gesagt, die Fehler beseitigt wurden. Thatsache ist und bleibt es, dass der Dohányarusok Közlönye, hat er auch nicht Grosses geschaffen, immerhin ehrlich und pflichtgemäss seiner Tendenz treu geblieben ist, und sowohl der kais. u. kön. Tabak-Regie, wie auch den Gross- und Kleinverschleissern, aber auch dem konsumirenden Publikum, nicht unerhebliche Dienste geleistet hat. Dies mussten wir sagen, zur Aufklärung jener Herren, die so gerne ohne Kontrolle ihres Amtes walten möchten, wie ehemals, dass mussten wir auch den Gross- und Kleintrafikanten, unserem Leserkreise ins Gedächtniss rufen damit es ermöglicht werde, dass die verlorene Zeit, die uneinbringbar, gleichwohl noch Nutzen schaffen könne, indem in Zukunft dem Fachblatte und dem Fache selbst jenes Interesse gewidmet werde, welches allein eine gedeihliche Entwicklung des Berufes selbst ermöglicht.

Wie eine neue Sorte eingeführt wird.

Wenn die Direktion der kön. ung. Tabak-Regie einmal eine neue Sorte Zigarretten einführt, wie dies vor einigen Tagen geschah, dann lässt sie die betreffende Verordnung in dem Amtsblatte „Budapesti Közlöny“, welches natürlich kein einziger Verschleisser liest, ab-

drucken. Hernach nimmt sie einige Schachteln von den angefertigten Zigarretten, verschickt dieselben an die Zeitungen und wenn dort der betreffende Journalist, welcher gerade kein Raucher ist, darüber schreiben soll, verschenkt er die Zigarretten dem Redaktionsdiener, der alsdann sein Urtheil abgibt. Tags darauf erscheinen in den Blättern mehr oder minder gelungene Witze über die Zigarretten und dann weiss das Publikum natürlich, dass diese in den Trafiken zu haben sind.

Nun weiss es aber der Trafikant noch immer nicht, dass diese Zigarretten eingeführt wurden und er geht in die Grosstrafik, um nachzufragen. Auch dort weiss man nichts davon, weshalb — dank der weisen Einrichtung des Telefons — mittelst desselben im Zollamte angefragt wird, ob neue Zigarretten zu haben sind, wie sie heissen, was sie kosten und derlei kleine Fragen mehr. Die Antwort wird natürlich sofort ertheilt: Es seien wohl gestern so viele Kisten neuer Zigarretten in das Tabak-Magazin gelangt, man müsse aber noch die Verordnung abwarten, da bisher keine solche amtlich zugestellt wurde. Da die Sache dringend ist, wird auch dort telefonirt, bis endlich ebenfalls auf telephonischem Wege die Antwort eintrifft, dass die Zigarretten ausgefolgt werden können.

Demjenigen, der diese Zeilen liest und daran etwa nicht glaubt, ersuchen wir, an die hier aufgezählten Örtlichkeiten nachzufragen und er wird sich gewiss davon überzeugen, dass kein einziges Wort, das hier niedergeschrieben wurde, übertrieben oder gar unwahr.

Indem wir dies konstatiren, müssen wir unverhohlen unserem Erstaunen Ausdruck verleihen, dass man eine Grossindustrie, wie es das Tabak-Monopol ist, in einer solchen Weise wie wir es hier schildern, betreibt. Fast scheint es, als lechzte die k. u. Tabak-Regie nach den Lobhudeleien der Zeitungen und fast scheint

es, als ob ihr an den, wir können es ganz offen sagen, ganz werthlosen Meinungsabgaben der Tagesblätter, die doch nur die Meinung eines einzigen Menschen sind, mehr gelegen wäre, wie an die Meinung der Raucher, die ihr gutes Geld hergeben sollen für eine Waare, die öfter unter aller Kritik schlecht ist.

Die Einführung einer neuen Sorte hätte durch die Tabak-Verschleisser zu geschehen und nicht umgekehrt, dass die Kunden die Zigarretten verlangen, ohne dass der Trafikant noch etwas davon weiss. Was die Presse betrifft, so müsste dieselbe bloß die Thatsache vermelden, dass die Sorte zu haben ist. Der Umstand, wonach von der Presse vor Einführung der Sorte eine Kritik abverlangt wird, schadet dem eingeführten Artikel tausendmal mehr als sie nützt, zumal doch dabei nicht die Rede davon sein kann, dass die Kritik von den Konsumenten ausgeht. Was aber das grösste Malheur bei der Sache ist, das liegt in dem Umstande, wonach die Tabak-Regie derlei unmassgebliche Meinungen für wahr hält und sich auch bei Anfertigung der neuen Sorten daran hält. Nur der Verschleisser, welcher täglich hunderte von Meinungen hört, welche über die neue Sorte abgegeben werden, nur er kann Auskunft geben, was die Konsumenten darüber sagen.

Merkwürdigerweise hat in früheren Jahren die Direktion der k. u. Tabak-Regie dieser unserer Meinung vollständig beigepflichtet und die Folge davon war auch, dass sie dem Fachblatte der Gross- und Kleintrafikanten besondere Aufmerksamkeit zuwandte und sich dadurch sehr häufig vor einem Fiasko oder Schaden bewahrte. In der letzteren Zeit geschieht dies nicht. Der „Dohányárosok Közlönye“ scheint in der Gunst der Tabak-Regie-Direktion gesunken zu sein, was wir wohl sehr bedauern, keineswegs aber als einen Schaden für uns betrachten. Wenn die Direktion der Tabak-Regie dem einzigen Fachblatte, das ihr zur Verfügung

steht und das von Sr. Exzellenz dem Finanz-Minister Lukács im Verordnungswege belobt wurde, nicht einmal jene Beachtung schenkt, dass sie ihn die Einführung einer neuen Sorte mittheilt, so kennzeichnet ein solches Vorgehen eben die nette Wirthschaft, welche dort herrscht. Was uns betrifft, so werden wir der Thätigkeit der k. u. Tabak-Regie nur umso mehr unsere Aufmerksamkeit zuwenden und keineswegs Gleiches mit Gleichem vergelten.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn B. W. in Zs. Ihre Zuschrift lässt uns ganz kalt, selbst Ihre Drohung, dass Sie den „Dohányárosok Közlönye“ nicht mehr beziehen werden, vermochte nicht uns ausser Fassung zu bringen. Wenn Sie die zu Ihnen angewiesenen Kleintrafikanten in der von mehreren Seiten geschilderten Weise behandeln, dann dürfte ohnehin recht bald ein Anderer an Ihrer Stelle treten und der Abonnent bleibt uns dann trotzdem gesichert, wenn auch Sie es nicht sind.

Herrn A. Sch. in R. Wir danken bestens für Ihre Rathschläge und bekennen, dass Sie in mancher Beziehung Recht haben, allein, wer durch die Macht der Presse und der Drucker-schwärze wissentlich lobt und schmeichelt, wo er tadeln soll, ist ein weit verächtlicherer Geselle als Derjenige, welcher das Unrecht selbst begeht. Wir denken, dass, wenn ein Blatt sich nicht behaupten kann, es von der Oberfläche verschwinden möge, nicht aber, dass es sich zu Schleppträgern und Speichelleckereien hergebe. Natürlich ist es weit dankbarer und einträglicher, alles gut zu heissen, was die Grossen zum Nachtheile des Kleinen thun. Wir aber spielen dabei nicht mit.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heitl.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.